

ข้อบังคับทหาร
ว่าด้วยการใช้รถยนต์ทหาร

มาตรา ๑

วิเคราะห์ศัพท์

ข้อ ๑ ผู้ขับรถ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ขับรถยนต์ทหาร จำแนกเป็น

“พลขับรถ” หมายความว่า ผู้ขับรถซึ่งเป็นทหารประจำการ

“พนักงานขับรถ” หมายความว่า ผู้ขับรถซึ่งเป็นพลเรือน

ข้อ ๒ รถยนต์สงครามชนิดรบ หมายความว่าถึง

“รถถัง” คือรถรบประเภทหนึ่ง มีเกราะติดอาวุธเคลื่อนที่ไปด้วยสายพาน เช่น รถถัง

แบบ ๗๖

“รถเกราะ” คือรถรบประเภทหนึ่ง มีเกราะติดอาวุธเคลื่อนที่ไปด้วยล้อ หรือล้อ

ประกอบสายกันลื่น หรือกึ่งสายพาน เช่น รถเกราะแบบ ๗๔

“รถปืน” คือรถรบประเภทหนึ่ง จะเป็นรถชนิดใด ๆ ก็ตาม และเรียกนามตามอาวุธนั้น

ๆ เช่น รถปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานแบบ ๗๖ รถปืนกลแบบ ๗๕

ข้อ ๓ รถยนต์สงครามชนิดช่วยรบ หมายความว่าถึง

“รถนั่ง” คือรถช่วยรบประเภทหนึ่ง จัดไว้สำหรับนั่ง

“รถบรรทุก” คือรถช่วยรบประเภทหนึ่ง จัดไว้สำหรับบรรทุก

“รถลาก” คือรถช่วยรบประเภทหนึ่ง จัดไว้สำหรับจูงลาก เช่น รถลากแบบ ๗๗ และ

รถลากแบบ ๗๘

“รถเฉพาะการ” คือรถช่วยรบประเภทหนึ่ง จัดไว้สำหรับหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งโดย

เฉพาะ เรียกนามตามหน้าที่นั้น ๆ เช่น รถไฟฉายแบบ ๗๘ รถพยาบาล รถเครื่องมือ รถน้ำมัน รถปืนจั่น

“รถจักรยานยนต์” คือรถช่วยรบประเภทหนึ่ง จัดไว้สำหรับนั่ง หรือทำการสื่อสาร

ข้อ ๔ รถยนต์ปกติ หมายความว่าถึงรถยนต์ ซึ่งใช้ราชการตามธรรมดาเรียกนามอนุโลมตาม

รถยนต์ช่วยรบทุกประการ

มาตรา ๒

ประวัติใบอนุญาตและสมุดใช้รถ

ข้อ ๑ รถยนต์ทหาร ต้องมีสมุดประวัติใบอนุญาตและสมุดใช้รถประจำวัน ประจำทุกคัน

ข้อ ๒ ใบทะเบียน สมุดประวัติและสมุดใช้รถประจำวัน ให้เป็นหน้าที่ของกรมยกกระบัตร

ทหารบกจัดทำขึ้น ตามตัวอย่างท้ายข้อบังคับนี้ และให้หน่วยที่ต้องใช้ เบิกหรือซื้อได้จากกรมยกกระบัตร

ทหารบก

ข้อ ๓ การเขียนสมุดประวัตินั้น ให้เจ้าหน้าที่หน่วยที่รับรถครั้งแรกจดคันละ ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นของประจำรถสำหรับจ่ายให้หน่วยที่รับรถ ส่วนอีกฉบับหนึ่ง จะเก็บไว้ที่ใด ให้ผู้บังคับหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดไว้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๔ สมุดใช้รถประจำวัน ให้เจ้าหน้าที่หน่วยที่รับและรักษารถครั้งแรกเบิกหรือซื้อมาประจำไว้ การลงรายการในสมุดใช้รถประจำวันนั้น ให้ผู้ขับรถเป็นผู้ลงทุกราว แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้ขับรถไม่สามารถลงได้ จะมอบให้ผู้หนึ่งผู้ใดลงก็ได้

ข้อ ๕ สมุดใช้รถประจำวันนั้น เมื่อได้ลงรายการหมดเล่มแล้วจะเก็บไว้ ณ ที่ใด และผู้ใดเป็นผู้เก็บ ให้ผู้บังคับหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดไว้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๖ ถ้าส่งรถยนต์ไปซ่อมยังหน่วยซ่อมของทหารก็ให้ส่งสมุดประวัติประจำรถนั้น ไปด้วยเพื่อเจ้าหน้าที่หน่วยซ่อมจะได้ลงรายการซ่อม ถ้าหน่วยเจ้าของรถซ่อมเอง หรือส่งไปซ่อมนอกจากที่กล่าวแล้ว ให้หน่วยที่เป็นเจ้าของรถลงรายการซ่อมเอง

ข้อ ๗ ให้ผู้บังคับหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กำหนดการตรวจรถ และจัดเจ้าหน้าที่ไปตรวจทะเบียน สมุดประวัติ และสมุดใช้รถประจำวันอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เมื่อตรวจแล้ว ให้ผู้ตรวจจดแจ้งผลแห่งการตรวจ และลงนาม วัน เดือน ปี รับรองไว้ด้วย

มาตรา ๓

การจดทะเบียนและเครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๑ รถยนต์ทหาร ต้องจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๒ จดทะเบียนรถ ให้หน่วยที่ขอจดทะเบียนขอความในใบทะเบียนแล้วส่งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ๒ ฉบับ เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้รับขึ้นทะเบียนและกำหนดเลขหมายทะเบียน ใบทะเบียน ๒ ฉบับนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดถือไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ อีกฉบับหนึ่งส่งคืนไปยังหน่วยที่ขอจดทะเบียน

ข้อ ๓ เลขทะเบียนประจำรถ สำหรับรถยนต์ใช้เลข ๔ ตัว สำหรับรถจักรยานยนต์ใช้เลข ๓ ตัว เว้นแต่จำนวนรถจะมีมาก ก็อาจขยายจำนวนและประจำรถให้มากขึ้นได้ตามความจำเป็น

เลขทะเบียนประจำรถให้แก่นับตามลำดับประเภท และชนิดรถ

ข้อ ๔ เครื่องหมายพิเศษและเครื่องหมายบอกนามหน่วยสังกัดตามกฎกระทรวงกลาโหมให้ติดหรือเขียนก่อนขอจดทะเบียน

ข้อ ๕ ป้ายเลขทะเบียนและเครื่องหมายพิเศษให้เป็นหน้าที่ของหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจัดทำ

ข้อ ๖ ลักษณะของป้ายและเลขทะเบียนเครื่องหมายพิเศษ ตัวเลข และตัวอักษร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกลาโหม ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

ข้อ ๑ เมื่อเจ้าพนักงานได้รับจดทะเบียนและส่งใบทะเบียนประจํารถนั้น ๆ คืบไปแล้ว ให้หน่วยที่เป็นเจ้าของรถเบิกหรือซื้อป้ายเลขทะเบียนรถจากหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ไปติดประจํารถ

ข้อ ๒ เมื่อรถคันใดต้องจำหน่ายด้วยเหตุใด ๆ และมีรถใหม่ประเภทและชนิดเดียวกันมาขอจดทะเบียน ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมออกเลขทะเบียนรถที่จำหน่ายนั้น ให้แก่รถใหม่

มาตรา ๔

ผู้ขับรถ

ข้อ ๑ การเลือกทหารประจําการเข้าฝึกเป็นพลขับรถนั้น นอกจากจะคำนึงถึงคุณวุฒิและลักษณะดังกล่าวไว้ในกฎกระทรวงกลาโหม ให้เลือกจากผู้ที่เคยได้รับอนุญาตขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนมาก่อน เมื่อไม่พอจึงคัดเลือกจากผู้ที่เคยขับรถมาแล้ว แต่ยังมีได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน และจากผู้ที่ไม่เคยขับรถเลย แต่มีลักษณะดี เป็นลำดับกันไป

ข้อ ๒ การรับสมัครพนักงานขับรถนั้น ให้คัดเลือกจากทหารกองหนุนที่มีความรู้และความประพฤติดี และได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารหรือพลเรือนแล้ว ถ้าไม่มีบุคคลดังกล่าวนี้ หรือมีไม่พอ จึงให้รับชายสัญชาติไทย ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ถ้ายังไม่พออีก จึงให้รับทหารกองหนุนและพลเรือนที่มีลักษณะดีนอกจากที่กล่าวแล้ว

ข้อ ๓ ผู้สมัครเป็นพนักงานขับรถ จะต้องมึลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

(๑) มีคุณวุฒิและลักษณะอื่น ๆ ตามกฎกระทรวงโหม

(๒) มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๒ ปีบริบูรณ์ และไม่เกินกว่า ๔๕ ปี

ข้อ ๔ ผู้ซึ่งจะให้ทำหน้าที่เป็นผู้ฝึก ผู้ช่วยผู้ฝึกหรือครูนั้น จะต้องมีความรู้ในเรื่องเครื่องยนต์ มีความสามารถในการขับรถเป็นอย่างดี มีใบอนุญาตพิเศษสำหรับขับรถ และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

ข้อ ๕ ในการหัดขับรถ ครูคนหนึ่งจะมีศิษย์มากกว่า ๘ คนไม่ได้ ครูเป็นผู้รับผิดชอบในรถคันที่ตนกำกับ ถ้ารถหลายคันไปหัดขับร่วมกัน จะต้องให้มีผู้ควบคุมขบวนด้วยคนหนึ่ง

ข้อ ๖ การหัดขับรถ ให้กระทำในที่ปลอดภัย และไม่กีดขวางแก่การจราจร

มาตรา ๕

หลักการขับรถอย่างทั่วไป

ข้อ ๑ การเริ่มเดินเครื่อง ควรใช้มือหมุนการใช้โมเตอร์หมุนเครื่องควรกระทำเป็นบางครั้ง การออกรถต้องตั้งต้นแต่ช้าที่สุดก่อน และมีให้ทำโดยกระชากกระชั้น การหยุดก็เช่นเดียวกัน จะต้องลดความเร็วให้ช้าลงทีละน้อย ๆ จนถึงที่สุด ห้ามหยุดโดยมิได้ผ่อนความเร็ว เว้นแต่จำเป็นเพราะเข้าที่คับขัน

- ข้อ ๒ การใช้ห้ามล้อ ตามธรรมดาให้ใช้ห้ามล้อเท่า นอกจากจำเป็นจึงให้ใช้ห้ามล้อมือ
- ข้อ ๓ ผู้ขับรถจะต้องรู้จักใช้ความเร็วของรถให้เหมาะกับลักษณะทาง ห้ามใช้ความเร็วปรูดปราดน่าหวาดเสียว การขับรถเร็วจะทำได้แต่ในการเร่งร้อนจริง ๆ เท่านั้น
- ข้อ ๔ เมื่อจำเป็นต้องขับรถผ่านภูมิประเทศที่กั้นดาร ต้องใช้ความระมัดระวังในการบังคับรถให้มากขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อถนอมรถมิให้บอบช้ำ
- ข้อ ๕ เวลารถหยุดอยู่กับที่ ถ้าที่นั้นเป็นที่ลาดขึ้น ให้หาวัตถุมาวางกันล้อหลังไว้ ถ้าที่นั้นลาดลงก็ให้กันล้อหน้า เพื่อช่วยห้ามล้อ
- ข้อ ๖ เวลาเลี้ยวทุกครั้ง ไม่ว่าในที่กว้างหรือแคบ จะต้องผ่อนความเร็วลงก่อน และไม่ให้ใช้ห้ามล้อแทนการเปลี่ยนเกียร์หรือผ่อนน้ำมัน
- ข้อ ๗ เวลาลงเนิน ต้องใช้ห้ามล้อช่วยตามสมควร ถ้าเนินชันและยาวมากต้องใช้เกียร์ต่ำเสมอ แต่ถ้าเห็นสมควรจะปิดน้ำมันปล่อยให้รถเดินฟรีเพื่อการประหยัดได้ก็ควร ให้ผู้ขับพิจารณาปฏิบัติได้ตามสมควร

มาตรา ๖

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขับรถ

- ข้อ ๑ ผู้ขับรถ ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร กฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และข้อบังคับนี้
- ถ้าพระราชบัญญัติ กฎ และข้อบังคับที่กล่าวแล้วไม่ได้กำหนดไว้ จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกและกฎข้อบังคับทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการนั้น
- ข้อ ๒ ในเวลาขับรถ ผู้ขับจะต้องมีใบอนุญาตพิเศษ สำหรับขับรถประจำตัวอยู่เสมอ เมื่อเจ้าหน้าที่ขอ ดู ต้องให้ดูทุกครั้ง
- ข้อ ๓ ถ้าของที่บรรทุกอยู่บนรถ ทำให้ผู้ขับแลเห็นไปข้างหลังได้ยาก ผู้ขับจะต้องระมัดระวังหรือจัดให้มีคนคอยดูข้างหลัง เพื่อบอกแก่ตนเมื่อมีรถอื่นจะแซงขึ้นมา ถ้ารถของตนจะแซงรถอีกคันหนึ่งเมื่อมีรถคันที่ ๓ สวนมา ผู้ขับจะต้องรอให้รถคันที่ ๓ นั้นสวนเลยไปก่อน
- ข้อ ๔ ห้ามขับรถโดยอาการที่อาจให้เกิดอันตรายแก่ผู้โดยสาร หรือสิ่งของที่บรรทุกไปในรถ
- ข้อ ๕ ผู้ขับรถ ต้องพยายามมิให้ผู้อื่นได้รับความรำคาญ เนื่องจากการขับรถของตน เช่น แกล้งกันรถคันหลัง ทำให้โคลนกระเด็น ไปถูกผู้อื่นเหล่านี้ เป็นต้น
- ข้อ ๖ เมื่อทางนั้น ไม่สะดวกแก่การจราจร ให้ผู้ขับรถเปล่าหรือรถบรรทุกทุกคนหรือของที่เบา กว่า เปิดทางให้รถซึ่งบรรทุกทุกคนหรือของที่หนักกว่า เพื่อให้รถนั้นไปได้สะดวก
- ข้อ ๗ ในการขับรถ ผู้ขับรถจะต้องใช้อัตราความเร็วดังต่อไปนี้

(๑) ภายในบริเวณที่ตั้งหน่วย ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นหัวหน้าส่วนราชการ ณ ที่นั้น มีอำนาจกำหนดอัตราความเร็วได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(๒) ภายนอกบริเวณที่ตั้งหน่วย ให้ใช้อัตราความเร็วตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

สำหรับระยะต่อระหว่างรถ ในกรณีที่รถเคลื่อนที่ตามรถคันอื่นควรเว้นระยะต่อพอที่จะรักษาความปลอดภัยตามความเร็วของรถในขณะนั้น

ในกรณีรถทหารเคลื่อนที่เป็นขบวน ให้ผู้บังคับขบวนกำหนดระยะต่อตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ ห้ามขับรถเลี้ยวคู่ นอกจากจะได้รับคำสั่งเป็นพิเศษ จากผู้บังคับบัญชาชั้น ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้นหนึ่ง หรือผู้บังคับกองบินน้อยขึ้นไป

ข้อ ๙ การบรรทุก ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ผู้ขับรถ ต้องระวังอย่าให้รถของตนบรรทุกคนและสิ่งของ เกินกว่าอัตราบรรทุกของรถนั้น ๆ รถคันใดควรมีอัตราบรรทุกเท่าใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะกำหนดไว้

(๒) ต้องเฉลี่ยน้ำหนักให้ทั่วรถ

(๓) ถ้าสิ่งของที่บรรทุกนั้นมีวัตถุระเบิดปนอยู่ด้วย ห้ามบรรทุกตอนท้ายรถ แต่ถ้าเป็นวัตถุระเบิดล้วนก็ให้ผูกมัดให้แน่น เพื่อมิให้พัดเหวี่ยงตกได้ง่าย

(๔) ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ผู้ขับรถต้องรับผิดชอบในสิ่งของซึ่งบรรทุกบนรถที่ตนขับ

ข้อ ๑๐. ถ้าเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในเวลาขับ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ปิดไฟหรือปิดน้ำมันเชื้อเพลิง (เดินเครื่องอยู่กับที่ให้เต็มที่) แล้วใช้ผ้าหนา ทราช หรือโคลน ทับถมลงไปที่เพลิงไหม้นั้น ห้ามใช้น้ำ

(๒) ถ้าในรถมีเครื่องดับเพลิงประจำอยู่ ก็ให้ใช้เครื่องนั้นทันที

ทั้งนี้ ให้กระทำอย่างใจเย็นอย่าตื่นตื่น และไม่ต้องเกรงว่าเครื่องยนต์จะระเบิด

ข้อ ๑๑ ผู้ขับรถต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาโดยเร็วที่สุดเมื่อ

(๑) สิ่งหนึ่งสิ่งใดของรถหรือตัวรถเกิดชำรุดเสียหาย

(๒) เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินใด ๆ ถ้าและความเสียหายอันเนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้นนั้นคิดเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ ๕๐ บาทขึ้นไป จะต้องรายงานตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาชั้น หรือเทียบเท่าชั้น ผบ. พล. กองเรือ หรือ ผบ. พลบิน เว้นแต่ในกรณีที่มีการเสียหายอย่างร้ายแรง หรือมีการบาดเจ็บสาหัส หรือถึงตาย ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๑๒ เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น ผู้ขับรถต้องพยายามที่จะพิจารณา และจดจำข้อความดังกล่าวต่อไปนี้ สำหรับรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อวินิจฉัยและปฏิบัติการต่อไป คือ

(๑) แผนที่ตั้งเขต

ก. ตำบลที่อยู่ของรถเมื่อก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ

ข. เส้นทางเดิน

ค. รอยล้อรถที่ตนขับและรถอื่น (ถ้ามี) และระยะของรอยล้อรถจาก
ริมถนน

ง. ความกว้างของถนน

จ. ตำบลที่อยู่ของบุคคลหรือสิ่งซึ่งได้รับความเสียหาย

(๒) วัน เวลา ที่เกิดอุบัติเหตุ

(๓) นามและตำบล ที่อยู่ของผู้ที่จะเป็นพยานได้ ผู้เจ็บป่วย สิ่งของ เจ้าของรถเลข
หมายรถที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุ

(๔) อาการเจ็บป่วยของบุคคล และความเสียหายของสิ่งของ เมื่อก่อนและภายหลัง
เกิดอุบัติเหตุ

(๕) สัญญาณต่างๆ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก ฯ ได้กระทำหรือเปล่า

(๖) กำลังความเร็วของรถในเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

(๗) ถ้าเป็นเวลามืด ได้จุดคอมไฟหรือไม่

(๘) ลักษณะของพื้นทางเป็นอย่างไร

(๙) อากาศมืดมัวเห็นได้ไกลเพียงใด

(๑๐) กิริยาอาการและความสามารถของผู้ขับรถคันอื่นที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุ

(๑๑) ลักษณะแห่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

ข้อ ๑๓ ผู้ขับรถจะให้ผู้อื่นขับรถของตนไม่ได้ นอกจากจะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๑๔ การนำรถออกจากโรงเก็บ ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาของหน่วย
ที่ปกครองรถนั้น

ข้อ ๑๕ ห้ามรับบุคคลอื่น นอกจากผู้ซึ่งมีหน้าที่ไปกับรถ หรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้บังคับ
บัญชาของหน่วยที่ปกครองรถนั้น

ข้อ ๑๖ ถ้าผู้ขับรถได้รับคำสั่งให้นำรถไปทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เมื่อเสร็จการนั้นแล้ว ให้รับ
นำรถกลับโรงเก็บโดยเร็ว

ข้อ ๑๗ ผู้ขับรถจะละทิ้งรถไปโดยไม่มีคนเฝ้าไม่ได้ คนที่ให้เฝ้ารถนั้นต้องเป็นผู้ที่ผู้ขับรถไว้ใจ
ได้อย่างดี ถ้าเกิดเสียหายขึ้นแก่รถในระหว่างนั้น ผู้ขับรถจะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น

ข้อ ๑๘ ในระหว่างที่กระทำหน้าที่ขับรถ ผู้ขับรถจะเสพของมีนเมาไม่ได้เป็นอันขาด

ข้อ ๑๙ ผู้ขับรถจะต้องเตรียมรถของตนให้พร้อมที่จะเคลื่อนที่ได้เสมอ

ข้อ ๒๐ ถ้าของในรถตกหล่นในระหว่างทาง ให้ผู้ขับรถแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นนั้น ๆ และเมื่อกลับถึงที่อยู่แล้วต้องรับรายงานให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบโดยเร็ว

ข้อ ๒๑ ผู้ขับรถจะให้ผู้ใดยืมเครื่องมือเครื่องใช้ ๆ ประจํารถของตนไม่ได้ นอกจากจะเป็นผู้ขับรถทหารด้วยกัน และจะให้ยืมได้เพียงชั่วคราวในเวลาจําเป็นเท่านั้น

ข้อ ๒๒ การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ต้องประหยัดที่สุด เมื่อรถหยุดอยู่กับที่และจะไม่ออกเดินต่อไปภายในเวลา ๒ นาทีแล้ว ผู้ขับจะต้องหยุดเครื่องทุกครั้ง

ข้อ ๒๓ เมื่อได้นํารถกลับถึงโรงเก็บรถแล้ว ผู้ขับรถจะต้องจัดการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ารถเกิดชำรุดเสียหาย ต้องรับรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

(๒) ต้องจัดการทำความสะอาดโดยทั่วถึง

ข้อ ๒๔ ผู้ขับรถจะต้องลงรายงานการใช้รถทุกครั้งที่น่ารถออกใช้การ หรือได้ทำอะไรแก่รถนั้นบ้าง

มาตรา ๓

ข้อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก

ข้อ ๑ ของที่จะบรรทุก ต้องไม่ให้เกินส่วนกว้างของรถ ส่วนยาวข้างหน้าไม่ให้เกินกันชนข้างท้ายยื่นเกินตัวถังหรือรถพ่วงได้ไม่เกิน ๒.๕๐ ม. ส่วนสูงวัดจากพื้นดินไม่เกิน ๓ ม.

ของที่บรรทุกนั้น จะต้องไม่ให้ส่วนใดตกลงมากับถนนหรือตกรีดรูดตามถนน ถ้าเป็นสิ่งของที่อาจปลิวพุ่งหรือตกรีดรูดตามถนนได้ง่าย หรือมีกลิ่นเหม็น ต้องทำเครื่องป้องกันให้มีฉฉิด

ในเวลากลางคืน ต้องจุดโคมแดงไว้ที่ปลายสุดของของซึ่งยื่นล้ำออกไปนั้น

ข้อ ๒ ห้ามมิให้ขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นตรงทางร่วม ทางแยก หัวเลี้ยว หรือในที่คับขันหรือมีรถ หรือสิ่งอื่นกีดขวางอยู่ข้างหน้า

ข้อ ๓ เมื่อจะหยุดรถ เลี้ยวรถ ผ่านทางร่วม ทางแยก หรือรถราง หรือรถประจำทางที่จอดอยู่หรือผ่านขบวนแห่ ต้องเดินรถให้ช้าลงและต้องให้สัญญาณก่อนในระยะ ๓๐ - ๔๐ ม.

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ถอยรถไปมา กลับรถ หยุดรถ บนสะพาน ที่ทางร่วม ทางแยก หัวเลี้ยวหรือในที่คับขัน หรือให้เป็นกีดขวางแก่การจราจรในที่อื่น ๆ

ข้อ ๕ เมื่อรถไปเสียดูกลางทาง ต้องนำเข้าแอบริมทางเสมอ ถ้าเป็นเวลากลางคืนที่นั้นไม่มีแสงสว่างส่องถึงให้เห็นได้ในระยะ ๕๐ ม. ต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงพอให้เห็นรถได้

ข้อ ๖ เวลาจอดรถ เมื่อผู้ขับรถมิได้ควบคุมรถนั้นอยู่ ต้องหยุดเครื่องและห้ามล้อรถไว้

ข้อ ๗ ห้ามมิให้จอดรถมีระยะจากท่อน้ำประปาสาธารณะ หรือท่อน้ำดับเพลิงน้อยกว่า ๓ ม.

ข้อ ๘ การขับรถ หยุดรถ หรือจอดรถ ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายของจราจรที่แสดงไว้

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ลากรถอื่นเกินกว่าคันหนึ่งในคราวเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รักษาทางเป็นหนังสือ การลากต้องมีระยะจากเพลาลังของรถคันที่ลากหรือรถพ่วงคันหน้า ห่างจากเพลาลังของรถพ่วงคันหลังไม่น้อยกว่า ๓ ม. และไม่เกินกว่า ๕ ม. ถ้ารถพ่วงเป็นรถที่มีที่ถือท้ายหรือมีห้ามล้อ ต้องมีผู้ควบคุมในรถนั้นด้วย

ในเวลากลางคืน ให้เปิดหรือจุดไฟประจำรถพ่วงให้ถูกต้องตามกฎหมาย และให้เปิดหรือจุดไฟแดงไว้กลางสายพ่วงและท้ายรถพ่วงคันสุดท้ายด้วย

ข้อ ๑๐ ในเวลาขับรถ เมื่อมีเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น จะเป็นความผิดของผู้ขับหรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดช่วยเหลือตามสมควร และแจ้งเหตุแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในที่ใกล้เคียงนั้นทันที

ข้อ ๑๑ เวลาขับรถจะต้องให้สัญญาณให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกทุกประการ

มาตรา ๘

หลักสูตรการขับรถ

ใช้เวลาศึกษาประมาณ ๑ เดือน

ข้อ ๑ ผู้ขับรถจะต้องศึกษา

- (๑) หลักเทคนิคทางรถยนต์โดยทั่วไป
- (๒) การรักษาตัวรถ เครื่องยนต์ และส่วนประกอบ
- (๓) สมุดคู่มือประจำรถ
- (๔) ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวกับรถยนต์และการจราจรทางบก
- (๕) การขับรถ
- (๖) การแก้และซ่อม

ข้อ ๒ หลักเทคนิคทางรถยนต์โดยทั่วไป ซึ่งผู้ขับรถจักต้องศึกษา คือ

- (๑) การส่งกำลัง
- (๒) การไฟฟ้าซึ่งเกี่ยวกับรถ
- (๓) การระบายความร้อน
- (๔) การหล่อเลี้ยงด้วยน้ำมันหล่อลื่น

ข้อ ๓ การรักษารถ เครื่องยนต์ และส่วนประกอบ ซึ่งผู้ขับรถจักต้องศึกษา คือ

- (๑) การถนอมรถ
- (๒) การรักษาแบตเตอรี่เวลาใช้การ
- (๓) การรักษาไดนาโม
- (๔) การรักษาแม่คันทู
- (๕) การรักษายางนอก ยางใน และสายพาน

ข้อ ๔ สมุดคู่มือประจำรถ ให้ศึกษาตามสมุด คู่มือเฉพาะรถที่ผู้ขับจะต้องใช้

ข้อ ๕ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ที่เกี่ยวกับรถยนต์ และการจราจรทางบก ให้ศึกษาตามคู่มือที่ผู้ขับจะต้องทราบ

ข้อ ๖ การหัดขับรถนั้น ผู้ขับจะต้องมีความรู้ในเรื่อง ต่อไปนี้

- (๑) หลักการขับโดยทั่วไป
- (๒) การเตรียมรถก่อนใช้งาน
- (๓) การเริ่มเดินเครื่องยนต์
- (๔) การให้ไฟอ่อนและไฟแก่
- (๕) การออกรถ การใช้คลัทช์และเปลี่ยนเกียร์
- (๖) การหยุดรถและหยุดเครื่อง
- (๗) การถอยหลัง
- (๘) การใช้ห้ามล้อ
- (๙) การหลีกเลี่ยง
- (๑๐) การเปลี่ยนความเร็ว
- (๑๑) การขึ้นลาดและลงลาดอย่างง่าย ๆ
- (๑๒) การห้ามล้อด้วยเครื่องยนต์
- (๑๓) การแก้ไขในเวลารถลื่น

ข้อ ๗ การหัดขับรถ ให้ดำเนินตามลำดับ ดังนี้

- (๑) หัดขึ้นเตรียม โดยหมุนรถให้ล้อพื้นพื้น หรือใช้รถซึ่งมีไว้สำหรับการนี้
- (๒) หัดในสนามหัด
- (๓) หัดขับรถบนทางโดยไม่มีรถพ่วง
- (๔) หัดรถบนทางโดยมีรถพ่วงคันเดียว และหลายคันตามลำดับ (เฉพาะพลขับรถ

ยนต์ช่วยรบ)

ข้อ ๘ เฉพาะพลขับรถยนต์สงคราม เมื่อได้หัดตามความในข้อ ๗ แล้ว ให้หัดขับรถเป็นขบวนและหัดขับรถในภูมิประเทศต่อไป

ข้อ ๙ การแก้ไขและซ่อมแซม จะต้องฝึกให้มีความสามารถ

- (๑) ค้นหาเหตุขัดข้อง ซึ่งเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบ
- (๒) แก้ไขรถยนต์ด้วยเครื่องมือประจำรถ
- (๓) เปลี่ยนชิ้นอะไหล่ตามที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้

มาตรา ๕

การสอบผู้ขับรถ

ข้อ ๑ ผู้ที่จะเป็นผู้ขับรถ ต้องสอบทุกคน และทุกวิชา เมื่อสอบได้จะได้รับใบอนุญาตพิเศษสำหรับขับรถยนต์ทหารเว้นแต่ผู้ที่ได้ผ่านโรงเรียนช่างเครื่องยนต์ของกระทรวงกลาโหมมาแล้ว และได้รับประกาศนียบัตร ทั้งไม่ได้ละทิ้งการนี้เกินกว่า ๑ ปี จึงไม่ต้องสอบการรักษารถและการแก้ไขและซ่อม

ข้อ ๒ การสอบแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) ทางตำรา

(๒) ทางปฏิบัติ

การสอบทางตำราแบ่งเป็น

ก. สอบเขียน

ข. สอบปากเปล่า

การสอบเขียนตามหมาย ก. นั้น สำหรับพลทหารที่ไม่รู้หนังสือไทย ให้ตอบด้วยปากเปล่าแทนการเขียน

ข้อ ๓ การสอบเขียนและสอบปากเปล่า ให้กระทำละกันไปตามหัวข้อ ดังนี้

(๑) อธิบายส่วนต่าง ๆ ของเครื่องยนต์โดยตลอดพอเป็นสังเขป

(๒) วิธีชำระล้างส่วนต่าง ๆ ของรถ

(๓) วิธีบำรุงรักษารถในหน้าที่ของผู้ขับรถ

(๔) หลักการขับโดยย่อ

(๕) ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวกับรถยนต์และการจราจรทางบก

(๖) วิธีปฏิบัติเมื่อประสบอันตราย

(๗) สัญญาณ

(๘) เรื่องอื่น ๆ เท่าที่เห็นว่าจำเป็น

ข้อ ๔ การสอบในทางปฏิบัตินั้น แบ่งเป็นสอบการขับ การรักษารถ กับการแก้ไขและซ่อมดังหัวข้อต่อไปนี้

(๑) การขับ แบ่งเป็น ๓ ตอน ตอนที่ ๑ ขับในทาง ตอนที่ ๒ ขับในที่จำกัด ตอนที่ ๓ ขับในภูมิประเทศ

ก. การขับรถในทางแบ่งเป็นข้อ ๆ ดังนี้

- สัญญาณในทางและการขับรถในทางทั่วไป ใช้เวลาประมาณ ๒๐ ถึง ๓๐

นาทีต่อคน

- การออกรถ

- การเปลี่ยนเกียร์บนพื้นราบ

- การเปลี่ยนเกียร์บนพื้นลาด

- การขับรถในทางแคบ

- การหยุดรถตามจุดที่มุ่งหมาย

ข. การขับรถในที่จำกัดนั้น กรรมการผู้มีหน้าที่สอบจะต้องกำหนดสถานที่และแผนผังสำหรับวางเครื่องหมายสมมุติ เช่นทำเป็นเสาหรือชิงเชือกไว้แล้วกำหนดว่าจะให้ขับไปอย่างไร ถ้าผู้ขับทำให้สิ่งที่วางไว้ชำรุดหรือล้ม จะต้องตัดแต้มดังนี้

- ทำให้เครื่องที่จัดไว้ชำรุดหรือล้มตัดแต้ม ๕๕ ใน ๑๐๐

- ในการหลีกเลียงเครื่องเหล่านี้ ถ้าต้องทำให้รถหยุดโดยความบกพร่องของคุณตัดครั้งละ ๒๐ ใน ๑๐๐

- การขับรถไม่เรียบร้อย เช่น ใช้เกียร์ที่ไม่สมควรหรือหันไป ๆ มา ๆ ในที่เดียวหลายครั้ง ตัด ๒๐ ใน ๑๐๐

ค. การขับรถในภูมิประเทศ (เฉพาะพลขับรถสงคราม) แบ่งออกเป็น ข้อ ๆ ดังนี้

- การขับทั่วไป

- การขับพร้อมด้วยรถพ่วง (เฉพาะพลขับรถยนต์ช่วยรบ)

- การขับในที่กันดาร

- การเปลี่ยนเกียร์ในภูมิประเทศ

- การขับข้ามคูและคันนา ฯ

(๒) การรักษารถ ให้แบ่งการสอบเป็น

ก. การรักษาเครื่องยนต์ และส่วนประกอบ

ข. การรักษาดัวยรถและส่วนประกอบ

(๓) การแก้ไขและซ่อม ให้แบ่งเป็น

ก. แก้ไขและซ่อมเครื่องยนต์

ข. แก้ไขและซ่อมตัวรถและเครื่องประกอบ

ข้อ ๕ ข้อสอบทุก ๆ ข้อ ให้มีคะแนนเต็ม ๑๐๐ ผู้ขับรถที่นับว่าสอบได้ต้องตัดแต้มดังนี้

(๑) การสอบเขียนและปากเปล่าไม่น้อยกว่า ๕๕ ใน ๑๐๐

(๒) การขับไม่น้อยกว่า ๖๕ ใน ๑๐๐

(๓) การรักษารถไม่น้อยกว่า ๖๕ ใน ๑๐๐

(๔) การแก้ไขและซ่อมไม่น้อยกว่า ๕๕ ใน ๑๐๐

ข้อ ๖ การสอบผู้ขับรถ ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะกำหนด

มาตรา ๑๐

ใบอนุญาตพิเศษ

ข้อ ๑ เมื่อผู้ใดสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ข้อ ๕. และจะขอรับใบอนุญาตพิเศษสำหรับขับรถยนต์ทหารแล้ว ให้ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้นั้นส่งรูปถ่ายของผู้ขออนุญาตคนละ ๒ รูป ขนาดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ พร้อมกับบัญชีรายชื่อของผู้ขออนุญาต โดยบอก ชศ ชื่อ อายุ ตำแหน่ง สังกัด ชนิดรถที่ขับไปยังส่วนราชการดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ส่งไปยังกรมเสมียนตรา สำหรับผู้ที่สังกัดสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและส่วนราชการขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

(๒) ส่งไปยังกรมสารบรรณทหาร สำหรับผู้ที่สังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด ยกเว้นผู้ที่สังกัดกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

(๓) ส่งไปยังกรมการขนส่งทหารบก กรมการขนส่งทหารเรือ และกรมขนส่งทหารอากาศ สำหรับผู้ที่สังกัดกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ตามลำดับ

ข้อ ๒ การส่งหลักฐานเพื่อขอรับใบอนุญาตพิเศษสำหรับขับรถนั้น ต้องแจ้งประเภทรถให้ชัดเจนด้วยว่าเป็นรถประเภทที่เท่าใด ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

ประเภทที่หนึ่ง หมายถึง รถยนต์สายพานที่ใช้คันบังคับ

ประเภทที่สอง หมายถึง รถยนต์สายพาน หรือกึ่งสายพานที่ใช้พวงมาลัยบังคับ หรือรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๓ ล้อ บรรทุกน้ำหนักเกินกว่า ๒ ตัน

ประเภทที่สาม หมายถึง รถยนต์ไม่น้อยกว่า ๓ ล้อ บรรทุกน้ำหนักไม่เกิน ๒ ตัน

ประเภทที่สี่ หมายถึง รถจักรยานยนต์พ่วงข้าง

ประเภทที่ห้า หมายถึง รถจักรยานยนต์ที่มีพวงท้าย

ประเภทที่หก หมายถึง รถจักรยานยนต์ธรรมดา

ประเภทที่เจ็ด หมายถึง รถทุกประเภทตั้งแต่ประเภทที่หนึ่งถึงประเภทที่หก คือ

ขับรถได้ทุกประเภท

การเขียนใบอนุญาตพิเศษ ให้ลงประเภทที่ด้วยอักษรแต่ถ้าเป็นใบอนุญาตพิเศษสำหรับขับรถประเภทที่สอง และประเภทที่สามให้ลงขนาดน้ำหนักบรรทุกของรถยนต์ต่อท้ายไว้ให้ชัดเจนด้วย เช่น “(๒ ๑/๒ ตัน)” หรือ “(๓/๔ ตัน)” เป็นต้น

ถ้าขอเปลี่ยนประเภทของรถในใบอนุญาตพิเศษก็เดิมประเภทของรถที่ขอเปลี่ยนใหม่ลงในใบอนุญาตพิเศษฉบับเดิม โดยไม่ต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่

ข้อ ๓ ค่าถ่ายรูปสำหรับพลขับรถ ทางราชการออกให้โดยใช้เงินในงบประมาณของหน่วย ส่วนพนักงานขับรถต้องเสียค่าถ่ายรูปด้วยเงินของตนเอง

ข้อ ๔ ใบอนุญาตพิเศษนี้ เมื่อถึงคราวที่ผู้ถือจะถูกปลดจากประจำการหรือลาออก ไม่ต้องเรียกคืน แต่ให้ผู้บังคับบัญชาบันทึกไว้เป็นหลักฐาน สำหรับประโยชน์ในการเรียกร้องหรือระดม

ข้อ ๕ ผู้ขับรถต้องเก็บใบอนุญาตพิเศษไว้เมื่อตนออกจากประจำการไปแล้วและเข้ามารับราชการอีก ก็ให้นำมาแสดงด้วย ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นเป็นการสมควร ก็จะได้ให้กระทำหน้าที่นั้นต่อไป

ข้อ ๖ ใบอนุญาตพิเศษนี้ เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมทำขึ้นตามกฎหมายกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๗ ผู้ขับรถคนใดทำใบอนุญาตพิเศษชำรุดหรือสูญหายโดยใช่เหตุ จักต้องเสียเงินค่ารูปถ่ายและค่าใบอนุญาตที่ออกให้ใหม่ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดไว้

มาตรา ๑๑

หน้าที่ผู้บังคับบัญชาและการเก็บรักษา

ข้อ ๑ ผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่อำนาจการให้รถและเครื่องมือ เครื่องใช้ในความปกครองของตนใช้การได้เสมอ และต้องดูแลให้ผู้ขับรถปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายทุกประการ

ข้อ ๒ หน่วยใดมีโรงเก็บรถ และมีรถตั้งแต่ ๔ คัน ขึ้นไป ต้องจัดให้มีหัวหน้าโรงรถโรงละ ๑ นาย

ข้อ ๓ หัวหน้าโรงรถ ต้องมีความรู้ในเรื่องรถยนต์ ตลอดจนทางเทคนิคและทางปฏิบัติด้วย รู้เหตุในข้อขัดข้อง รู้จักแก้ไขเมื่อรถเกิดติดขัด ทั้งต้องมีใบอนุญาตพิเศษประจำตัว และให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบเครื่องยนต์และส่วนต่าง ๆ ของรถว่า จะมีส่วนใดเกิดเสียหายขึ้นเพราะเหตุใด

(๒) เมื่อได้ตรวจพบสิ่งเสียหายเล็ก ๆ น้อย ๆ ต้องสั่งให้ผู้ขับรถคันนั้น ๆ รีบแก้ไขให้ดี ทั้งนี้เฉพาะเมื่อไม่เกินความสามารถของผู้ขับรถ และที่เห็นว่ายังไม่ถึงคราวจำเป็นที่จะต้องส่งรถไปซ่อม ในการแก้ไขนี้หัวหน้าโรงรถจะทำด้วยตนเองก็ได้ แต่ควรให้ผู้ขับรถร่วมงานด้วย

(๓) รถคันใด เมื่อได้ตรวจพบส่วนเสียหาย หรือผู้ขับรถรายงานว่าจะใช้ราชการไม่ได้แล้ว หัวหน้าโรงรถจะต้องตรวจอย่างรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเห็นเป็นความจริง ก็ให้บันทึกเรื่องไว้ในสมุดรายงาน

(๔) ก่อนกำหนดที่จะไปราชการประมาณ ๕ นาที หัวหน้าโรงรถพร้อมด้วยผู้ขับรถจะต้องลองเครื่องยนต์ว่าเดินเป็นปกติหรืออย่างไร รถคันใดที่เครื่องยนต์เดินไม่ปกติจะขอมให้ผู้ขับรถนำไปใช้ไม่ได้เป็นอันขาด เว้นแต่เป็นการชำรุดเล็กน้อย ซึ่งนำไปใช้แล้วจะไม่ทำให้ชำรุดมากขึ้น ก็ให้นำไปใช้ได้ชั่วคราว เมื่อเสร็จงานแล้วต้องรีบจัดการซ่อมทันที

(๕) ต้องดูแลให้ผู้ขับรถ ทำความสะอาดเครื่องยนต์และส่วนต่าง ๆ ของรถ ในเวลาที่รถกลับจากราชการ นอกจากนี้ จะต้องให้ทำความสะอาดประจำวันและประจำสัปดาห์ ตามสมุดคู่มือของรถนั้นด้วย

(๖) ต้องคอยตักเตือนให้ผู้ขับรถปฏิบัติให้ถูกต้องโดยเคร่งครัด และต้องเอาใจใส่ดูแลให้รถในความปกครองของตนพร้อมที่จะใช้การได้ทุกเมื่อ ถ้าผู้ขับรถคันใดไม่ทำตามคำสั่ง ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาทันที

(๗) ต้องไม่ยอมให้บุคคลใด ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงรถ เข้าไปในโรงเก็บรถเป็นอันขาด เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

(๘) ต้องรับผิดชอบในโรงรถ และรักษาแบบธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาได้กำหนดไว้

ข้อ ๔ การวางระเบียบป้องกันไฟ เช่น ห้ามสูบบุหรี่ นำเชื้อเพลิงเข้าไปในโรงเก็บรถ การเก็บรักษาน้ำมัน เหล่านี้เป็นหน้าที่ของหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะกำหนด

ข้อ ๕ รถคันใดที่ใช้การไม่ได้ ต้องมีป้ายบอกไว้ให้ทราบเสมอ และถ้าสามารถทำได้ ให้แยกไว้ต่างหากจากรถที่ใช้การได้ ถ้าจะต้องส่งไปซ่อม ก็ให้รีบจัดการโดยเร็ว

ข้อ ๖ ในโรงเก็บรถ ต้องมีบัญชีรายละเอียดเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาตรวจได้เสมอ ในทำบัญชีต้องลงนามผู้รับผิดชอบไว้ด้วย

ข้อ ๗ นอกจากการตรวจประจำวัน ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะได้กระทำอยู่เสมอแล้ว ผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ปกครองรถนั้น ๆ จะต้องกำหนดการตรวจประจำสัปดาห์ ประจำเดือน และประจำ ๖ เดือน ขึ้นไว้ด้วย

ข้อ ๘ เพื่อให้เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ของรถอยู่ได้คงทนถาวร ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาวางระเบียบให้เหมาะสมกับสิ่งนั้น ๆ

ข้อ ๙ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับรายงานว่ารถเกิดอุบัติเหตุ จะต้องรีบไปยังที่เกิดอุบัติเหตุทันที

ข้อ ๑๐ ถ้าผู้ซึ่งมีอาวุโสขึ้นไปในรถนั้น สังเกตเห็นผู้ขับรถปฏิบัติไม่ถูกต้องตามทางการ จะต้องรีบตักเตือนทันที ถ้าละเลยจะต้องมีผลด้วย อนึ่งเมื่อผู้ขับได้รับคำตักเตือนแล้ว ต้องปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ถ้าขัดใจ ก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบโดยเร็ว

มาตรา ๑๒

การใช้รถ

ข้อ ๑ รถยนต์คันใด ไม่มีเครื่องหมายพิเศษและเลขทะเบียนติดตามกฎกระทรวงกลาโหม ห้ามนำออกใช้ในทาง (ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก ฯ) เว้นแต่ในเหตุกรณีพิเศษ

ข้อ ๒ รถยนต์คันใดที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน ถ้าผู้บังคับบัญชามีความประสงค์จะขึ้นทะเบียนหรือต้องการจะใช้ก่อน ให้รีบแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ออกป้ายเลขทะเบียนชั่วคราวให้

ข้อ ๓ รถสงครามนั้น ทางราชการจัดหาไว้สำหรับใช้ในการสงครามโดยตรง ในเวลาปกติให้ใช้รถประเภทนี้ได้เฉพาะในการซ่อมรถ การตรวจสอบภาค การฝึก หรือในเหตุการณ์พิเศษบางอย่างเท่านั้น ห้ามใช้อย่างรถยนต์ปกติ เช่น ขนของ หรือรับส่งคน เป็นต้น

มาตรา ๑๓

การซ่อมรถ

ข้อ ๑ ถ้ารถเกิดขัดข้องขึ้นในเวลาใช้งาน ให้ผู้ขับแก้ไขรถนั้นได้ เมื่อไม่เกินความสามารถของตน และไม่เกินสิ่งที่อนุญาตในหน้าที่ผู้ขับรถ มิฉะนั้นจะต้องรายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อจัดการแก้ไขหรือซ่อมต่อไป

ข้อ ๒ ถ้ารถนั้นเคลื่อนที่ไปไกลและเกิดการชำรุดขึ้น แต่รถยังคงแล่นได้โดยไม่ทำความเสียหายเพิ่มขึ้นอีกก็ให้ผู้ขับรถรีบนำกลับที่พักแล้วจึงจัดการซ่อม

ถ้ารถนั้นไม่สามารถจะแล่นต่อไปได้ ผู้ขับรถจะต้องนำเข้าแอบข้างทางให้ปลอดภัยแล้วจึงทำการซ่อม ถ้าเกินความสามารถก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อแจ้งไปยังหน่วยซ่อมและขอช่างเครื่องไปแก้ไข หรือใช้รถอื่นลากกลับ

ข้อ ๓ ผู้ขับรถทุกคน จะแก้ไขรถยนต์ ซ่อมแซมชิ้นและส่วนที่ชำรุดได้ด้วยเครื่องมือประจำรถที่ตนมีหน้าที่ประจำรักษา

ข้อ ๔ ผู้ใดจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือซ่อมแซมส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์ ตลอดจนเครื่องประกอบในการใช้รถยนต์นั้น ให้ผิดจากแบบเดิมไม่ได้ ถ้าจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลง จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อน

ข้อ ๕ รถยนต์ทหารนั้น เมื่อเกิดเสียหายขึ้นจะต้องซ่อม ณ โรงงานหรือหน่วยซ่อมรถของทหารเสมอ แต่ถ้าจำเป็น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอนุญาตให้ซ่อมที่โรงงานพลเรือนได้

มาตรา ๑๔

การโอน การปลด

ข้อ ๑ การโอนรถยนต์จากหน่วยหนึ่งไปประจำอีกหน่วยหนึ่งนั้น ให้หน่วยที่โอนและรับโอนแจ้งการโอนต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่งให้โอน และให้หน่วยส่ง ๆ ไปทะเบียน สมุดประวัติและสมุดใช้รถประจำวันประจำรถนั้น ๆ ไปยังหน่วยรับโอนพร้อมกับรถนั้นด้วย

ข้อ ๒ รถยนต์คันใดต้องปลดจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยที่ได้รับอนุญาตให้ปลดแจ้งการปลดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๓ รถคันใดต้องปลดจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาที่ปกครองรถนั้นส่งสมุดประวัติ ใบทะเบียน และสมุดใช้รถประจำวัน ไปยังหน่วยที่ผู้ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดไว้

ข้อ ๔ รถที่ปลดนั้น จะขายหรือเก็บไว้ตราบเท่าที่เห็นว่ายังใช้ได้ หรือใช้เป็นเครื่องอะไหล่ในการซ่อมต่อไปก็แล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๕

ข้อความเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑ ผู้ขับรถ ในระหว่างที่กระทำหน้าที่ขับรถ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันชอบด้วยกฎหมายทุกประการ

ข้อ ๒ เพื่อให้กิจการเป็นไปด้วยดี สมความมุ่งหมายแห่งข้อบังคับนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจวางระเบียบและข้อบังคับปลีกย่อยได้ แต่ต้องไม่ให้ขัดกับข้อบังคับนี้
